

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музично-практичної та виконавської підготовки

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни 4

«Камерний ансамбль»

Ступінь вищої освіти: МАГІСТР
Освітня кваліфікація: Магістр музичного мистецтва
Професійна кваліфікація: Викладач закладу вищої освіти.
Керівник музичний.
Звукорежисер

Луцьк – 2021

I. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 «Культура і мистецтво» 025 «Музичне мистецтво» ОПП «Музичне мистецтво» Другий рівень вищої освіти (магістр)	Вибіркова
Кількість годин / кредитів _120_/_4		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий ___
ІНДЗ: <u>немає</u>		Індивідуальні 40 год.
		Самостійна робота 72 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік — 2 семестр
Мова навчання		Українська

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 «Культура і мистецтво» 025 «Музичне мистецтво» ОПП «Музичне мистецтво» Другий рівень вищої освіти (магістр)	Вибіркова
Кількість годин / кредитів _120_/_4		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий ___
ІНДЗ: <u>немає</u>		Індивідуальні 10 год.
		Самостійна робота 96 год.
		Консультації 14 год.
		Форма контролю: залік — 2 семестр
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Никитюк Наталія Степанівна
 Посада: старший викладач
 Контактна інформація: (+380996339614, n.nikityuk@ukr.net)
 Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Програма навчальної дисципліни **«Камерний ансамбль»** складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності «Музичне мистецтво».

Предметом вивчення даної дисципліни є складний та багаторівневий художньо-виконавський процес відтворення ансамблевого музичного твору відповідно до його художніх, технічних та жанрово-стильових ознак.

Під час індивідуальних занять студент опановує мистецтво ансамблевої гри, отримує теоретичні знання щодо її специфіки та здобуває необхідні практичні навички, вивчає ансамблеві твори (для фортепіано та скрипки, альту, віолончелі чи духових інструментів) українських та зарубіжних композиторів різних епох та стилів, набуває досвіду ансамблевого сценічного виконавства.

В перспективі студент зможе застосувати здобуті компетентності у педагогічній (викладач дисциплін ансамблевого класу), виконавській (артист-ансамбліст) та творчо-організаційній (керівник ансамблю).

Пререквізити. *«Фахова майстерність»*.

Постреквізити. Результати навчання даного курсу можуть використовуватися в Асистетській практиці, Практиці керівництва художнім колективом.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою дисципліни **«Камерний ансамбль»** є підготовка кваліфікованого музиканта-ансамбліста, що володіє необхідними знаннями та музично-виконавськими навичками для майбутньої професійної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- сприяти формуванню у студента професійної майстерності спільно з партнером по камерному ансамблю розкривати композиторську ідею твору у відповідності до стилю, жанру та форми, дотримуючись принципів ансамблевого виконання;
- сприяти максимальному розкриттю творчого потенціалу студента з урахуванням його індивідуальних здібностей;
- сприяти формуванню ціннісного ставлення студента до вітчизняної та зарубіжної музичної культури у процесі вивчення музичної спадщини видатних композиторів минулого та сучасності;
- сприяти формуванню у студента високої виконавської культури, художнього смаку, цілісної системи знань і музично-виконавських навичок, необхідних у майбутній професійній діяльності ;
- сприяти формуванню навичок самостійної роботи над ансамблевим музичним твором;
- сприяти формуванню навичок читки з аркуша ансамблевих творів;
- сприяти розвитку вмінь узагальнювати набуті знання і навички та творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

3. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності

- ЗК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській /диригентській / звукорежисерській / педагогічній / пошуковій діяльності.
- ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
- ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) у керівництві творчим колективом та інших видах музичної діяльності (виконавської, педагогічної, звукорежисерської).
- ФК 10. Здатність до організації діяльності у сферах музичної культури та освіти.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності.
- ПРН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.
- ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
- ПРН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
- ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

4. Структура навчальної дисципліни.

При складанні програми, студенти обирають 1 твір для детального опрацювання, що виноситься на МКР (наприклад – перша частина сонати), та 3 твори для ескізного опрацювання.

У таблиці подано зразок розподілу годин та балів. Студенти мають право обрати твір для детального опрацювання з будь-якої теми. Кількість годин/балів буде зберігатися відповідно до виду роботи над твором (ескізного чи детального).

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Інд. заняття	Сам. роб.	Конс.	Денна форма
							*Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Робота над камерно-ансамблевим твором композитора доби бароко (ескізне опрацювання).	15			5	9	1	ІРС/РМГ/ 5
Тема 2. Робота над камерно-ансамблевим твором композитора-романтика. (ескізне опрацювання).	15			5	9	1	ІРС/РМГ/ 5
Тема 3. Робота над камерно-ансамблевим твором композитора ХХ – поч. ХХІ ст. (ескізне опрацювання).	15			5	9	1	ІРС/РМГ/ 5
Разом за модулем 1	45			15	27	3	15
Змістовий модуль 2.							
Тема 4. Робота над камерно-ансамблевим твором композитора віденського класицизму (детальне опрацювання).	75			25	45	5	ІРС/РМГ/ 25
Разом за модулем 2	75			25	45	5	25
Модульна контрольна робота							МКР/ 60
Всього годин / Балів	120			40	72	8	100

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Інд. заняття	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Робота над камерно-ансамблевим твором композитора доби бароко (ескізне опрацювання).	15			1	12	2	ІРС/РМГ/ 5
Тема 2. Робота над камерно-ансамблевим твором композитора-романтика (ескізне опрацювання).	15			2	11	2	ІРС/РМГ/ 5
Тема 3. Робота над камерно-ансамблевим твором композитора ХХ – поч. ХХІ ст. (ескізне опрацювання).	15			1	12	2	ІРС/РМГ/ 5
Разом за модулем 1	45			4	35	6	15
Змістовий модуль 2.							
Тема 4. Робота над камерно-ансамблевим твором композитора віденського класицизму (детальне опрацювання).	75			6	61	8	ІРС/РМГ/ 25
Разом за модулем 2	75			6	61	8	40
Модульна контрольна робота							МКР/ 60
Всього годин / Балів	120			10	96	14	100

*Форма контролю: ІРС – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР – модульна контрольна робота.

4. Завдання для самостійного опрацювання:

- детальна робота з нотним текстом та розучування ансамблевих партій;
- спільні репетиції партнерів ансамблю, на яких викристалізовується виконавська концепція, вибудовується драматургія твору, відточуються технічні деталі, ведеться пошук необхідних тембральних барв та звукового балансу тощо;
- дослідження життя і творчості композитора, історії написання твору, вивчення особливостей стилю;
- прослуховування аудіо- та відеозаписів твору, пошукова робота в мережі Інтернет.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Вітається налаштованість студента на якісну роботу під час індивідуальних занять, відвідування яких є обов'язковим. Пропуски допускаються лише з поважних причин і мають бути відпрацьовані студентом самостійно за узгодженими з викладачем завданнями. Важливим чинником є здатність студента організовувати самостійну роботу.

Відзначається творча ініціативність студента, індивідуальний підхід до роботи, відвідування мистецьких та наукових заходів, пов'язаних з дисципліною.

Політика щодо академічної доброчесності. Передбачається, що студент ґрунтовно вивчатиме програму, визначену спільно з викладачем, буде виконувати усі заплановані види роботи та дотримуватиметься правил академічної доброчесності (повага до авторського права тощо).

Консультація. Викладач консультує студента щодо особливостей підготовки до індивідуальних занять, самостійної роботи та модульної контрольної роботи.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Диференційований залік відбувається у II семестрі згідно розкладу. Розклад сесії, включно з термінами та умовами перездачі, визначається деканатом факультету.

Розподіл балів та критерії оцінювання

Поточний контроль (мах = 40 балів)				Модульний контроль (мах = 60 балів)	Загальна кількість балів
Модуль 1				Модуль 2	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2	МКР 1	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	60	100
5	5	5	25		

Критерії оцінювання поточного контролю (5 балів, 25 балів)

5 / 23-25 балів – студент у повному обсязі засвоїв матеріал теми, на високому рівні оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував високий рівень самостійної, індивідуальної та ансамблевої роботи, активно і творчо працював в ході індивідуальних занять;

4 / 18-22 балів – студент у достатньому обсязі засвоїв матеріал теми, на доброму рівні оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував достатній рівень самостійної, індивідуальної та ансамблевої роботи, достатньою мірою працював в ході індивідуальних занять;

3 / 13-17 балів – студент в недостатньому обсязі засвоїв матеріал теми, на задовільному рівні оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував посередній рівень самостійної, індивідуальної роботи та ансамблевої роботи, недостатньо працював в ході індивідуальних занять;

2 / 10-12 балів – студент частково засвоїв матеріал теми, частково оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував слабкий рівень самостійної, індивідуальної та ансамблевої роботи, частково працював в ході індивідуальних занять;

1 / 1-9 балів – студент не засвоїв матеріал теми, не оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував низький рівень самостійної, індивідуальної та ансамблевої роботи, незадовільно працював в ході індивідуальних занять

Загальна сума поточного контролю становить 40 балів.

Модульна контрольна робота оцінюється максимально 60 балами.

54-60 балів – студент у відповідності до норм ансамблевого виконання повно і глибоко розкриває композиторську ідею твору; демонструє яскраву інтерпретацію, єдність змісту та форми твору, цілісність форми, повну відповідність музичному стилю та жанру твору, високий технічний та художньо-емоційний рівень виконання; може припуститися дрібних неточностей, які не зменшують цінності виконання.

44-53 бали – студент у відповідності до норм ансамблевого виконання на достатньому рівні розкриває композиторську ідею твору; демонструє переконливу інтерпретацію, єдність змісту та форми твору, цілісність форми, відповідність музичному стилю та жанру твору, добрий технічний та художньо-емоційний рівень виконання; не припускається суттєвих помилок чи неточностей.

36-43 бали – студент виконує твір з порушеннями норм ансамблевого виконання; недостатньо розкриває композиторську ідею твору; демонструє недостатньо переконливу інтерпретацію, порушення єдності змісту та форми твору, порушення цілісності форми, часткову відповідність музичному стилю та жанру твору, посередній технічний та художньо-емоційний рівень виконання; припускається суттєвих помилок чи неточностей.

1-35 балів – студент виконує твір поза нормами ансамблевого виконання; не розкриває композиторську ідею твору; демонструє непереконливу інтерпретацію, суттєві порушення єдності змісту та форми твору, суттєві порушення цілісності форми, невідповідність музичному стилю та жанру твору, низький технічний та художньо-емоційний рівень виконання; припускається суттєвих помилок на всіх рівнях виконання музичного твору.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з дисципліни «Камерний ансамбль» є залік, який виставляється на основі суми оцінок за всі теми й види роботи, передбачені силабусом навчальної дисципліни та отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо студент на належному рівні засвоїв програму дисципліни, володіє необхідними знаннями та навичками, успішно виконав модульну контрольну роботу.

«Не зараховано» – 0-59 балів – виставляється, якщо студент не засвоїв програму дисципліни, не володіє необхідними знаннями та навичками, на незадовільному рівні виконав модульну контрольну роботу.

Студент має право перездати залік згідно графіка заліково-екзаменаційної сесії.

VI. Шкала оцінювання

Всього за семестр студент може набрати 100 балів.

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Камерно-інструментальний ансамбль: історія, теорія, практика : зб. ст. / редколю: І. Пилатюк (голова) [та ін.]. Львів : Сполом, 2010. 458 с.
2. Кашкадамова Н. Історія фортеп'янного мистецтва ХІХ сторіччя: Підручник. Тернопіль : АСТОН, 2006. – 608 с.
3. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах : Навч. посібник. Тернопіль : СМП «АСТОН», 1998. 300 с.
4. Кучерук В. Ф., Кучерук Н.П., Шиманський П.Й. Практикум роботи з інструментальним колективом : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 88 с.
5. Молчанова Т. О. З історії ансамблевого музикування : Монографія. Львів : Державна музична академія ім. М. В. Лисенка. 2005. 160 с.
6. Молчанова Т. О. Мала енциклопедія піаніста-концертмейстера, артиста камерного ансамблю. Львів : СПОЛОМ, 2013. 286 с.

7. Никитюк Н. С. Концертмейстерський клас: організація самостійної роботи студента-піаніста : методичні рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 20 с.
8. Повзун Л. І. Феномен камерно-ансамблевого виконавства: до питань професійної термінології. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. Київ, 2017. №1. С.137-142
9. Польская И. И. Камерный ансамбль : история, теория, эстетика. Монография. Харьков : ХГАК, 2001. 396 с.
10. Смірнова І. В. Феномен змішаного ансамблю у творчості Й. Брамса: особливості ансамблевого письма в аспекті тембрової специфіки. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : Зб. наук. пр.* Харків, 2019. № 4. С. 77- 82.
11. Шип С. Музична форма від звуку до стилю : навч. поібник. Київ : Заповіт, 1998. 368 с.